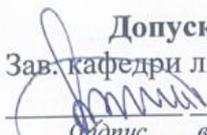

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

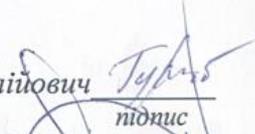
Агробіотехнологічний факультет

Спеціальність 205 «Лісове господарство»

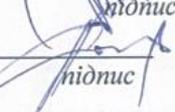
Допускається до захисту
Зав. кафедри лісового господарства

(підпис, вчене звання, прізвище, ініціали)
« 06 » серпня 20 24 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
БАКАЛАВРА

ТЕХНОЛОГІЯ ШТУЧНОГО ЛІСОВІДНОВЛЕННЯ ДУБОВИХ
ДЕРЕВОСТАНІВ У СКВИРСЬКОМУ ЛІСНИЦТВІ ФЛП
«БІЛОЦЕРКІВСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»
ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»

Виконав: Гурковський Олександр Анатолійович
підпис

Керівник: д-р пед. наук, професор Хрик В.М.
підпис

Рецензент доц. Роговський С.В.
вчене звання, прізвище, ініціали підпис

Я, Гурковський О.А., засвідчую, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет агробіотехнологічний
Спеціальність 205 «Лісове господарство»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант ОП «Лісове господарство»
[підпис] д-р пед. наук Микола С. С.
підпис, вчене звання, прізвище, ініціали
«06» серпня 20 24 р.

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну роботу здобувачу

Гурковському Олександрю Анатолійовичу

Тема: Технологія штучного лісовідновлення дубових деревостанів у Сквирському лісництві філії «Білоцерківське лісове господарство» ДП «Ліси України»

Керівник роботи: Хрик В. М., д-р пед. наук, професор

Затверджено наказом ректора № 80/3 від «04» 04 20 24 р.

Термін задачі здобувачем виконаної роботи
«03» серпня 20 24 р.

Вихідні дані: Матеріали лісовпорядкування філії «Білоцерківське лісове господарство» ДП «Ліси України», таксаційний опис лісових насаджень за даними тимчасових пробних площ, книга обліку лісових культур.

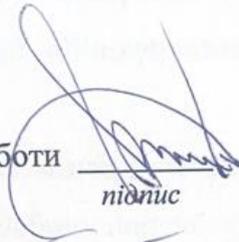
Перелік питань, які потрібно розробити:

1. Природно-кліматичні та економічні умови підприємства.
2. Характеристика лісового фонду господарства.
3. Аналітичний огляд літератури.
4. Технологія створення культур дуба звичайного.
5. Висновки. Список літературних джерел.

Календарний план виконання роботи

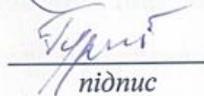
Етап виконання	Дата виконання етапу	Відмітка про виконання
Огляд літератури	Листопад-грудень 2023	виконано
Методична частина	Січень-лютий 2024	виконано
Дослідницька частина	Березень-квітень 2024	виконано
Оформлення роботи	Травень 2024	виконано
Перевірка на плагіат	Травень 2024	виконано
Попередній розгляд на кафедрі	Травень 2024	виконано
Подання на рецензування	Травень 2024	виконано

Керівник кваліфікаційної роботи

підпис

професор Хриш ВМ.
вчене звання, прізвище, ініціали

Здобувач

підпис

Турковський О.А.
прізвище, ініціали

Дата отримання завдання «02» листопада 2024 р.

АНОТАЦІЯ

Метою кваліфікаційної роботи є вивчення технології створення лісових культур дуба звичайного та визначення економічної ефективності штучного лісовідновлення в умовах філії «Білоцерківське лісове господарство» ДП «Ліси України».

У результаті дослідження:

- вивчено розвиток лісокультурної справи в Україні, сучасні підходи та методи відтворення лісів;
- досліджено технологію створення лісових культур дуба звичайного у філії «Білоцерківське лісове господарство» ДП «Ліси України»
- охарактеризовано лісівничо-таксаційні показники штучних дубових насаджень на тимчасових пробних площах;
- визначено економічну ефективність створення 1 га лісових культур дуба звичайного.

Кваліфікаційна робота викладена на 68 сторінках комп'ютерного тексту, з них 54 – основного тексту, складається з 5-ти розділів, висновків, пропозицій виробництву, списку використаної літератури із 40 джерел, додатків та ілюстрована 15 таблицями і 5 рисунками.

Ключові слова: дуб звичайний, лісові культури, таксаційні показники, схема змішування, економічна ефективність.

ABSTRACT

The purpose of the qualification work is to study the technology of creating forest cultures of common oak and to determine the economic efficiency of artificial reforestation in the conditions of the «Bilotserkiv Forestry» branch of the State Enterprise «Forests of Ukraine».

As a result of the study:

- studied the history of forestry in Ukraine, modern approaches and methods of forest reproduction;
- the technology of creating forest crops of common oak in the "Bilotserkiv Forestry" branch of the State Enterprise "Forests of Ukraine" was investigated
- forestry and taxation indicators of artificial oak plantations on temporary trial plots were characterized;
- the economic efficiency of creating 1 ha of common oak forest crops was determined;

The qualification work is laid out on 68 pages of computer text, of which 54 are the main text, consists of 5 chapters, conclusions, proposals for production, a list of used literature from 40 sources, appendices and is illustrated with 15 tables and 5 figures.

Key words: common oak, forest crops, tax indicators, mixing scheme, economic efficiency.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. ЛІТЕРАТУРНИЙ ОГЛЯД	9
1.1. Розвиток лісокультурної справи в Україні	9
1.2. Сучасні технології лісовідновлення	10
1.3. Особливості створення насаджень за участі дуба	15
РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ФІЛІЇ «БІЛОЦЕРКІВСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ» ТА УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ	20
2.1. Місцезнаходження та організаційна структура господарства.....	20
2.2. Природно-кліматичні умови території розташування філії	23
2.3. Економічна характеристика регіону	26
2.4. Характеристика лісового фонду господарства	28
РОЗДІЛ 3. ПРОГРАМА ТА МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕНЬ.....	35
3.1. Програма досліджень.....	35
3.3. Методика дослідження.....	40
РОЗДІЛ 4. СТВОРЕННЯ ЛІСОВИХ КУЛЬТУР ДУБА ЗВИЧАЙНОГО У ФІЛІЇ «БІЛОЦЕРКІВСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	41
4.1. Досвід створення лісових культур дуба звичайного.....	41
4.2. Характеристика дослідних ділянок.....	45
4.3. Економічна ефективність створення лісових культур за участі дуба звичайного.....	50
РОЗДІЛ 5. ОРГАНІЗАЦІЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ	54
5.1. Організація охорони праці на підприємстві	54
5.2. Аналіз небезпечних і шкідливих чинників на підприємстві.....	55
5.3. Стан пожежної безпеки	57
ВИСНОВКИ І РЕКОМЕНДАЦІЇ ВИРОБНИЦТВУ.....	60
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	61
ДОДАТКИ	65

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бондар А.О. Вплив способу створення лісових культур дуба на інтенсивність росту саджанців. *Науковий вісник УкрДЛТУ* : зб. наук.-техн. праць. Львів : Вид-во УкрДЛТУ. 2003. Вип. 13.3. С. 194-198.
2. Бондар А. О., Гордієнко М. І. Формування лісових насаджень у дібровах Поділля. К.: Урожай, 2006. 336 с.
3. Вакулюк П. Г., Самоплавський В. І. Лісовідновлення та лісорозведення в Україні. Харків: Прапор, 2006. 384 с.
4. Ведмідь М.М. Збільшення площ лісів в Україні: історія, стан та перспективи. *Лісовий і мисливський журнал*. 2006, № 2. С. 23–27.
5. Ведмідь М.М., Гавриленко А.П., Михалків В.М. Вплив агротехнічних заходів на лісові породи у лісових культурах. *Лісовий і мисливський журнал*. 2002. №4. С.11–13.
6. Ведмідь М.М., Матейчик В.І. Стан і перспективи розвитку лісокультурного виробництва. *Лісовий і мисливський журнал*. 2002. №2. С. 4–5.
7. Генсірук С. А. Ліси України. Львів: Наук. тов. ім. Шевченка, Укр. держ. лісотехнічний університет, 2002. 496 с.
8. Геоботанічне районування Української РСР / відп. ред. А.І. Барбарич. К.: Наукова думка, 1977. 306 с.
9. Гордієнко М. І., Гордієнко Н. М. Лісівничі властивості деревних рослин. К.: Вістка, 2005. 816 с.
10. Гордієнко М.І., Гузь М.М., Дебринюк Ю.М., Маурер В.М. Лісові культури: підручник. Львів: Камула, 2005. 608 с.
11. Горошко М.П. Біометрія: Навчальний посібник. Львів: Камула, 2004. 236 с.
12. Грунтознавство: підручник / за ред. Д. Г. Тихоненка. К. : Вища освіта, 2005. 703 с.
13. Державне агентство лісових ресурсів України. URL:<https://forest.gov.ua/> (дата звернення: 28.04.2024)

14. Державна стратегія управління лісами України до 2035 року: схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 р. № 1777-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1777-2021-%D1%80#Text> (дата звернення: 28.04.2024)

15. Закон України «Про охорону праці», 2002 р. *Урядовий кур'єр*, 2002. № 46.

16. Інформаційний щорічник щодо активізації небезпечних екзогенних геологічних процесів за даними моніторингу ЕГП. Київ: Київ, Державна служба геології та надр України, Державне науково-виробниче підприємство «Державний інформаційний геологічний фонд України», 2019. 111 с.

17. Карта ґрунтів України. URL: <https://superagronom.com/karty/karta-gruntiv-ukrainy#x>

18. Кацуляк Ю. Д. Відтворення дубових лісів у Передкарпатті. Дисертація на здобуття наук. ступеня канд. сільськогосподарських наук за спеціальністю 06.03.01 – лісові культури та фітомеліорація. 2007. 230 с.

19. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. Відомості Верховної Ради України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96> (дата звернення: 28.03.2024).

20. Куц В. В., Іщук Г. П., Урода Д.Ю. Шляхи удосконалення створення культур дуба звичайного у Дохнянському лісництві державного підприємства «Чечельницьке лісове господарство». *Науковий вісник НЛТУ України*. 2013. Вип. 23.6. С. 121–127.

21. Лакида П. І., Бала О. П., Матушевич Л. М., Лакида І. П., Іванюк І. Д. Лісівничо-екологічний потенціал дібров Полісся України. Корсунь-Шевченківський: ФОП Майдаченко І.В., 2018. 206 с.

22. Лісотакційний довідник / ред. С. М. Кашпор, А. А. Строчинський. Київ: Видавничий дім «Вініченко», 2013. 496 с.

23. Лук'янець В. А., Румянцев М. Г., Мусієнко С. І., Тарнопільська О. М. Досвід штучного лісовідновлення дубових насаджень

різними методами та видами садивного матеріалу в південно-східному Лісостепу України. *Науковий вісник НЛТУ України*, 2023, Т. 33, № 1. С. 7–13.

24. Маринич О.М., Пархоменко Г.О., Петренко О.М., Шищенко П.Г. Удосконалена схема фізико-географічного районування України. *Український географічний журнал*. 2003. №1. С. 16–21.

25. Маурер В. М. Гордієнко М. І. Бровко Ф. М. Фучило Я. Д. Пінчук А.П. Кичилюк О. В. Іванюк І. В. Теоретичні та технологічні основи відтворення лісів на засадах екологічно орієнтованого лісівництва. К, 2009. 64 с.

26. Настанова з відновлення лісів та лісорозведення. Український науково-дослідний інститут гірського лісництва ім. П.С.Пастернака. К. : УкрНДІГЛ, 2006. 275 с.

27. Остапенко Б. Ф, Ткач В. П. Лісова типологія: навчальний посібник. Ч. 2. Харків: Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. 2002. 204 с.

28. Площі пробні лісовпорядні. Метод закладання: СОУ 02.02-37-476:2006. [Чинний від 2007-05-01]. Київ: Мінагрополітики України, 2006. 32 с.

29. Правила відтворення лісів. Постанова КМ України від 1 березня 2007 р. № 303. 5 с.

30. Правила з охорони праці для працівників лісового господарства та лісової галузі. Затверджені Міністерством надзвичайних ситуацій від 13.07.2005, № 119. 35 с.

31. Проєкт організації і розвитку лісового господарства ДП «Білоцерківське лісове господарство». Ірпінь, 2015. 179 с.

32. Самоплавський В.І. Лісове господарство України на зламі тисячоліть. *Науковий вісник НАУ*. 2000 Вип. 25. С. 11-19.

33. Хрик В.М., Левандовська С.М., Лозінська Т.П., Бойко В.М. Фенологічні дослідження дубово-кленових насаджень Білоцерківського НАУ

з метою прогнозування врожаю жолудів дуба звичайного та насіння клена гостролистого. The 1 st International scientific and practical conference “Priority directions of science and technology development”. September 27–29, 2020. Kyiv, Ukraine, 2020. С.75–78.

34. Цись П.М. Геоморфологія УРСР. Львів: Вид-во Львівського університету, 1962. 224 с.

35. Юхновський В.Ю., Левандовська С.М., Хрик В.М. Атлас фітоіндикаторів типів лісорослинних умов Лісостепу України // Монографія. Біла Церква: “Білоцерківдрук”, 2013. 651 с.

36. Annighoefer P., Beckschaefer P., Vor T., Ammer C. Regeneration patterns of European oak species (*Quercus petraea* (Matt.) Liebl., *Quercus robur* L.) in dependence of environment and neighborhood. PLOS ONE. 2015. 10(8), e0134935.

37. Borchert, M. I., & Tyler, C. M. Acorn Dispersal of California Black Oak after a Stand-Replacing Fire. Fire Ecology, 2010. 6(3), 136– 141.

38. FSC-STD-01-001 FSC Principles and Criteria for Forest Stewardship. Forest Stewardship Council A.C., 2009.

39. Lukyanets, V., Rumiantsev, M., Kobets, O., Tarnopilska, O., Musienko, S., Obolonyk, I., Bondarenko, V., Tarnopilskyi, P. Biometric characteristics and health state of English oak (*Quercus robur* L.) stands established using various stock types. 2022. P. 24–31.

40. Olineichuk, O. I. Vytraty, dokhody ta prybutok u systemakh obliku y analizu lisoshospodarskykh pidpriemstv Candidate dis sertation for economic sciences (08.00.04 – Economy of manage ment of property). Ternopil: Ternopilskyi natsionalnyi ekono michnyi universytet, 2011. 254 p.

Додатки